

Sprawozdanie

z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Radecznica za 2024 rok

Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Radecznica realizuje zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty", wzorów formularzy "Niebieska Karta" oraz Uchwałą Nr LXI.359.2023 Rady Gminy Radecznica z dnia 27 października 2023 roku w sprawie trybu i sposób powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zgodnie z wyżej wymienioną Ustawą, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jako jednostka zapewniająca sprawy organizacyjno-techniczne dla zadań realizowanych przez Zespół, do dnia 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Radecznica za rok poprzedni.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej na terenie Gminy Radecznica. W skład zespołu wchodzi 14 osób. Są to przedstawiciele pomocy społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radecznicy, oświaty, ochrony zdrowia oraz kuratorzy sądowi. Zespół Interdyscyplinarny pracuje w oparciu o regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno – pomocowych. Posiedzenia Zespołu odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionych aktów prawnych oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Radecznica a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych. Porozumienia stanowią jednocześnie

formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach Zespołu lub grup diagnostyczno - pomocowych wytypowanych przedstawicieli.

Umocowania prawne upoważniają członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych do pozyskiwania i przetwarzania danych osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc, dotyczących: stanu zdrowia, nałogów, skazań, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym i administracyjnym, bez wiedzy i zgody w/w. Jednocześnie ciąży na nich obowiązek zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań. Obowiązek ten rozciąga się także na okres po ustaniu członkostwa w Zespole Interdyscyplinarnym oraz grupach diagnostyczno - pomocowych.

Powołane przez Zespół grupy diagnostyczno-pomocowe podejmowały interwencję w środowisku dotkniętym przemocą oraz działania w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych.

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności pomocy świadczonej osobom uwikłanym w przemoc i ochrona ofiar przemocy .

Inne cele to:

1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym edukacja nastawiona na zmianę postaw wobec przemocy i profilaktyka przemocy.
2. Zapewnienie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodziny.
3. Pogłębianie wiedzy i doskonalenie umiejętności pracowników z instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy i pomaganiem w sytuacji jej wystąpienia, w szczególności zwiększenie profesjonalizmu zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno – pomocowych poprzez szkolenie ich członków.
5. Integracja i koordynacja działań podejmowanych na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.
6. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.

W 2024 roku odbyło się 13 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Radecznicy. Spotkania Zespołu miały na celu poprawę sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuacje w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinie. Omawiane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą.

W 2024 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Radeczniczy wpłynęło 9 Niebieskich Kart założonych przez następujące instytucje:

- Posterunek Policji - 7 Niebieskich Kart,
- Szkoły Podstawowe - 2 Niebieskie Karty.

W trakcie pracy z rodzinami w ramach procedury sporządzono osiem formularzy „Niebieskie Karty” - C z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz sześć formularzy „Niebieskie Karty” - D, z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych na 38 posiedzeniach objęli pomocą 11 osób dotkniętych przemocą domową i 9 osób stosujących przemoc.

W 2024 r. zakończono procedurę Niebieskiej Karty w 8 przypadkach – w 4 przypadkach z powodu ustania przemocy w rodzinie i w 4 przypadkach z powodu braku zasadności podejmowania działań.

W dniu 04.06.2024 r. odbyło się szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup diagnostyczno-pomocowych na temat „Dokumentacja i zadania Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”.

W związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej w 2024 roku podjęto następujące działania w rodzinach :

- powoływano 9 grup diagnostyczno-pomocowych w związku z przemocą w rodzinie,
- monitorowano rodziny przez pracownika socjalnego, asystenta rodziny,
- dzielnicowy systematycznie sprawdzał stan bezpieczeństwa osoby dotkniętej przemocą,
- wskazano na możliwość uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej,
- informowano o warunkach korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,
- kierowano do uczestnictwa w terapii w Ośrodku Interwencji Kryzysowej
- powiadomiono Sąd Rodzinny i Nieletnich o sytuacji małoletnich,
- przydzielono rodzinom asystenta rodziny.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego były zgodne z przepisami prawa - Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz opierały się na założeniach ujętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Radecznicza na lata 2024-2030.

W 2024 roku w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radeczniczy na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy zaplanowano 9 028,75 zł (w tym dotacja – 6 000 zł),

wydano 9 028,75 zł, w tym:

- szkolenie wraz z kosztami podróży członków Zespołu Interdyscyplinarnego - 2 665,60 zł,
- zakup materiałów biurowych i wyposażenia - 6 241,25 zł
- usługi obce (usługi pocztowe, wyrobienie pieczętki, koszty bankowe) – 121,90 zł.

Realizacja zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Radecznica w roku 2024 przyczyniła się w szczególności do zwiększenia dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą oraz podniesienia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej.

Planowane kierunki działań związane z realizacją zadań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy:

Planuje się następujące kierunki działań:

1. Profilaktyka, edukacja i podnoszenie świadomości problemu przemocy w środowisku lokalnym.
2. Monitorowanie problemu przemocy w rodzinie, gromadzenie informacji i danych związanych z problemem – systematyczne diagnozowanie.
3. Upowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy i dostępnych w środowisku form pomocy.
4. Koordynacja współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami zobligowanymi do podejmowania działań w obszarze zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.
5. Rozwijanie form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc i poprawa jakości świadczonej im pomocy w tym działania wspierające (psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne).
6. Prowadzenie działań odnoszących się do sprawców przemocy.
7. Szkolenia i rozwój umiejętności osób zajmujących się pomaganiem w sytuacji przemocy.

Podsumowanie i wnioski:

Analiza przypadków przemocy nadal wskazuje na „nieuświadomianą przemoc”, tj. zachowania w sferze psychicznej, ekonomicznej, a nawet fizycznej, które w powszechnej świadomości nie są traktowane jako przemoc domowa. Stąd potrzeba kontynuowania i wdrażania nowych przedsięwzięć nakierowanych na edukację i profilaktykę w zakresie przemocy w rodzinie, przy zaangażowaniu podmiotów, działających w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej (lokalne instytucje publiczne, placówki oświatowe, służba zdrowia i organizacje pozarządowe). Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Radecznica jest systemem partnerskiego i profesjonalnego współdziałania podmiotów w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. Sama

interdyscyplinarność ma wiele zalet, m.in. pełny i szybki przepływ informacji pomiędzy instytucjami, czy możliwość podjęcia działań zaplanowanych i wzajemnie skoordynowanych. Celem działania i pracy Zespołu Interdyscyplinarnego jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Radecznica poprzez zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców. Problem przemocy, w tym przemocy w rodzinie nie może być marginalizowany i przemilczany. Złożoność zjawiska i jego skutków dla osoby, rodziny, jak i społeczności lokalnej wymaga szerokiego i komplementarnego podejścia do zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy. Dobra współpraca, wymiana spostrzeżeń pozwoliła na podjęcie szybkich działań w pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą. Bezpośredni sposób przekazywania informacji i podejmowanie konkretnych działań usprawniły pracę instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy. Główną ideą zespołów interdyscyplinarnych jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą rodzinie, w której przemoc występuje. Zespół dostrzega potrzebę dalszego doskonalenia, szkolenia członków Zespołu i członków grup diagnostyczno - pomocowych odpowiedzialnych za koordynowanie procedury „Niebieskiej Karty” w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmowania adekwatnych interwencji i dalszych pomocowych oddziaływań wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc w rodzinie. Celem Zespołu jest wypracowywanie metod współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie. W ocenie Zespołu powinno wpłynąć to na podnoszenie umiejętności pracy z rodziną uwikłaną w przemoc domową.

W związku z powyższym w 2025 roku planuje się kolejne szkolenia adresowane do członków Zespołu jako osób odpowiedzialnych za realizację procedury „Niebieskiej Karty” w tym grup diagnostyczno-pomocowych. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego będzie również koncentrowała się na kontynuowaniu oraz wdrażaniu przedsięwzięć, mających na celu edukację i profilaktykę w zakresie przemocy w rodzinie oraz dalsze wspieranie i wspomaganie funkcjonowania rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez rozwój systemu wsparcia rodziny i profilaktykę. Zespół Interdyscyplinarny realizował swoje zadania z pełnym zaangażowaniem. Wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego od momentu ich powołania swoją pracę wykonują bez żadnych gratyfikacji finansowych.

Kierownik GOPS w Radecznicy

Joanna Sobstyl